

de Herbergkrant

EDITIE 11 ■

11

19 MEI 2011 tot 16 JUNI 2011

In deze editie:

■ PAGINA 5

Daklozenopvanger Juan De La Cruz: 'Dagelijks rijden we met drie busjes vol voedsel en kleding door New York om de duizenden daklozen te kunnen bereiken'

■ PAGINA 7

'We hebben in de afgelopen jaren heel wat specifieke deskundigheid opgebouwd in De Herberg', aldus teammanager Frederike

■ PAGINA 8

Dominee Gerardus Horreüs de Haas (1879-1943) was een mild man: 'je kunt beter iemand vergeefs helpen dan helemaal niet'

■ PAGINA 12

Transgenderist Cristien: 'Ik heb nooit getwijfeld, ik ga al tijden recht op mijn doel af: die operatie. En ik hou altijd hoop dat het helemaal goed komt'

Verkoopprijs € 1,50 ■ waarvan € 1,00 voor de verkoper (let op de verkoperspas) ■ oplage 10.000

Verkoopprijs
€ 1,50
waarvan € 1,00
voor de verkoper
(let op de verkoperspas)

■ PAGINA 3

Herbergbewoner Jeffrey:

'De Herberg is precies andersom in de realiteit van wat normaal is.'

Beste Herbergkrantkopers,

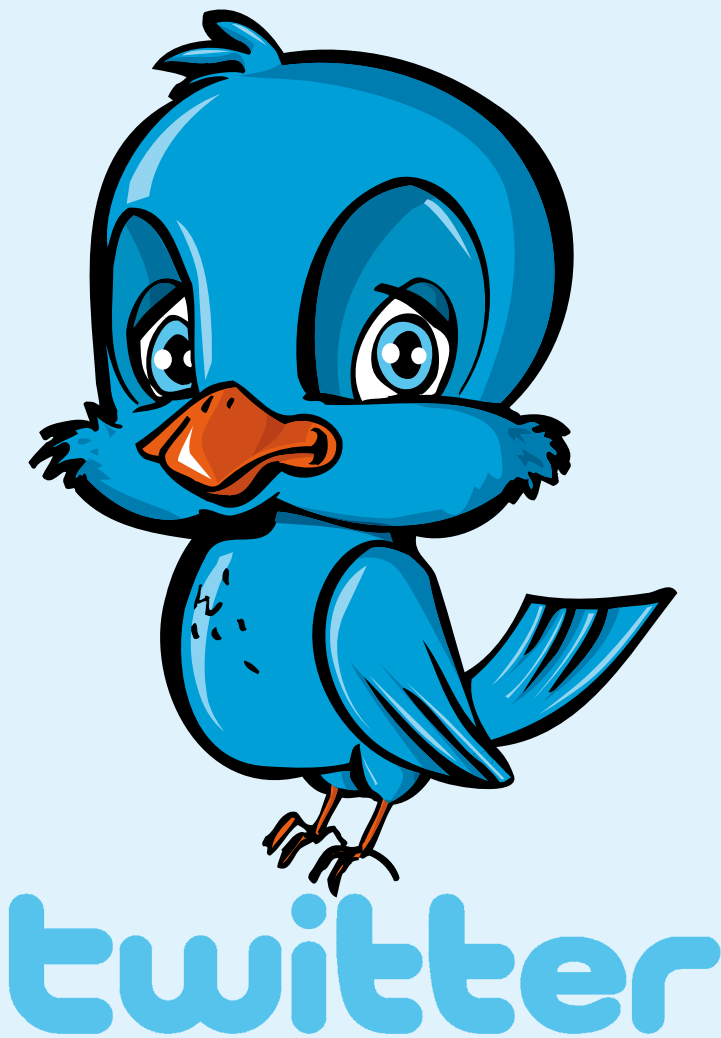
■ U hebt een Herbergkrant aangeschaft, hartelijk dank hiervoor. U helpt er de Herbergkrantverkoper mee en u helpt er andere daklozen mee, want de opbrengst van de Herbergkrant gaat in de daklozenpot van de Stichting Vrienden van de Herberg. Die besteedt het geld goed. Er worden bijvoorbeeld tandarts- of dokterskosten mee betaald voor mensen die geen geld hebben. Of kleding, of een verblijf in De Herberg. We zullen u regelmatig op de hoogte houden van de bestedingen van de Vrienden van de Herberg, die dankzij u gedaan kunnen worden.

Mensen willen graag hun medemensen aan de rafelrand van de samenleving helpen, merken wij. Sommigen willen meer doen dat alleen een krantje kopen. Wij worden regelmatig gebeld door mensen die overwegen meer geld te geven aan een Herbergkrantverkoper, maar zich afvragen of dat wel verstandig is en of de betreffende persoon betrouwbaar is. Het is moeilijk om daar antwoord op te geven. Wij kunnen niet met zekerheid van te voren zeggen of iemand het geld goed gaat besteden, of dat hij een tijdje later weer net zo hard geld nodig heeft. Misschien kunnen we ons de wijze visie van Gerardus Horreüs de Haas, ook wel ‘de rooie dominee’ genoemd, ter harte nemen: je kunt je beter laten beetnemen door een charlatan, dan dat je iemand wegstuurt die het wel hard nodig heeft. Op pagina 8 en 9 leest u meer over deze zeer bijzondere man, bij wiens graf nog steeds elk jaar op de Dag van de Arbeid wordt stilgestaan.

Verder aandacht in deze Herbergkrant voor de broodnodige dagbesteding van daklozen, de teammanager van De Herberg vertelt over de bijzondere manier van werken in deze daklozenopvang, en we blikken ver over de grens: hoe gaat men eigenlijk om met daklozen in New York? Dat en veel meer in deze nieuwe editie. Mocht u vragen, opmerkingen, reacties of tips hebben, schroom niet om ons te bellen of te mailen. Wij wensen u veel leesplezier!

De Herbergkranter.

Volg de Herbergkrant op Twitter!

twitter.com/daklozennieuws

■ (On)gehoord

EUROPESE ROMA STRATEGIE BEDUIDENDE STAP VOORWAARTS

De lidstaten van de Europese Unie moeten uiterlijk eind 2011 met een nationale Romastrategie komen. Dat staat in een plan van de Europese Commissie dat onlangs is gepresenteerd. De landen moeten vastleggen hoe zij gericht aan de integratie van Roma gaan werken op de gebieden onderwijs, werkgelegenheid, gezondheid en huisvesting. Het Nederlands Instituut Sinti en Roma (NISIR) vindt de Europese strategie een goede stap voorwaart, maar is van mening dat er, zeker ook in Nederland, nog extra stappen gezet moeten worden. Zo ontbreekt de aandacht voor racisme, discriminatie en negatief imago van Roma. Dit zou ook een belangrijk onderdeel moeten vormen van iedere nationale strategie voor integratie van Roma. Bron: nisir.nl

Colofon

■ ALGEMEEN

De Herbergkrant komt voor een essentieel deel tot stand dankzij bewoners van de Zwolse daklozenopvang De Herberg, onder structurele begeleiding van een klein team professionals. Doelstelling is dak- en thuislozen een stem te geven, iets te leren en iets te laten presteren. De Herbergkrant is journalistiek en financieel onafhankelijk van derden. Er is geen winstoogmerk. Eventuele winst komt te allen tijde ten goede aan de daklozenpot van stichting Vrienden van de Herberg. De Herbergkrant verschijnt elke derde donderdag van de maand.

Oplage: 10.000.

CONTACT:

Informatie over verkoop en verkopers en distributie:
WRZV-hallen, Buitengasthuisstraat 8, 8041 AB Zwolle, telefoon 038-4226129.
Redactie en adverteren:
info@vriendenvandeherberg.nl
tel. 038 – 4653244
www.vriendenvandeherberg.nl

Postadres:
Herbergkrant, WRZV-hallen,
Buitengasthuisstraat 8, 8041 AB Zwolle

VERKOOP

De Herbergkrant is te koop op straat voor € 1,50 waarvan € 1,00 voor de verkoper. De officiële Herbergkrantverkopers zijn geregistreerd bij de WRZV-hallen en bezitten een verkoperspas met registratienummer, pasfoto en locatie van verkoop:

BIJDRAGEN

Wilt u bijdragen? Maak uw donatie over op bankrekeningnummer 1100.31.539 t.n.v. Stichting Vrienden van de Herberg te Zwolle. Uw bijdrage komt geheel ten goede aan de daklozenpot. Hartelijk dank!

INITIATIEF EN HOOFDREDACTIE

Joop van Ommen en Marijke Mosterman, Magnolia Journalistieke Producties

REDACTIE EN MEEWERKENDE

Anton van Rooijen (dir. Herberg), Arie Steenberg (distributie), Cristien van Heugten, Jouko Hoeksema, Han van Zuidam, Jan Mark Boekestein, Jelte Posthumus, Gerard de Goede, Wichert aan het Rot, Ingrid Westrik, Olle, Herold Brinkman, Vincent Wolting.

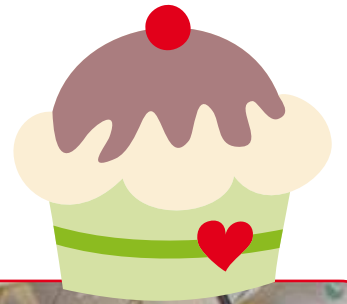
CREATIE EN DRUKWERK

Marsman Reclame Hattem.

Met dank aan de adverteerders, de inzenders en CIFAS B.V. Meppel.

Stagiaires SPH verzinnen elke keer weer andere activiteiten

Kokkerellen met daklozen

Bingo, sporten of bijvoorbeeld poken. De studenten Alletta, Lian en Carlien van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening van Hogeschool Windesheim bedenken sinds september elke woensdagmiddag wat nieuws om met de bewoners van daklozenopvang De Herberg te gaan doen. Of ze laten die bewoners zelf wat bedenken. Deze woensdagmiddag worden de culinaire vaardigheden beproefd, samen met Herbergbewoners Jeffrey en Erwin, en Edwin komt ook nog even langs. Resultaat: smakelijke cakejes, die al op zijn voor ze zijn afgekoeld.

■ 'We verzinnen elke woensdag iets anders', vertelt studente Lian. Ze hebben even tijd voor een gesprekje terwijl de cakejes in de oven staan. 'Zo hebben we een casinomiddag gehad en we hebben een keer gevolleybald. Soms doen we spelletjes, soms gaan we sporten en soms doen we weer heel wat anders. Vandaag wilde een Herbergbewoner de keuken in, dus doen we dat.' Herbergbewoner Edwin doet graag mee als er gesport wordt. 'Sporten vind ik belangrijk, ik voetbal graag. Over het algemeen wil ik wel aan allerlei activiteiten meedoen, maar ik heb het druk. Ik maak ook schoon in De Herberg, dat is heel wat werk. Maar ja, als je aan een schone tafel wilt eten, moet je eerst de bende van de vorige avond opruimen.' Carlien vindt de daklozen een prettige doelgroep. 'Wat je ziet is wat je krijgt. Je krijgt altijd een eerlijke mening. Het is wel een uitdaging, deze stage.' Alletta was wel verbaasd in het begin. 'Je ziet hele jonge mensen die diep in de shit zitten. Dat is best triest.'

DE HERBERG: 'PRECIES ANDERSOM IN DE REALITEIT VAN WAT NORMAAL IS'

Jeffrey praat constant door. Hij ziet dingen die andere mensen niet zien. 'Ik doe om de week mee aan dit soort activiteiten', vertelt hij. 'Poker vond ik erg leuk. Maar op sommige dagen ben ik niet goedgemoed, dan wil ik dat ze mij niet lastig vallen. Als ik chagrijnig ben loop ik rondjes. Ik heb drie jaar of zo in de Herberg gewoond?' vraagt hij zich af. 'Ik stond niet op straat, de Herberg is gewoon iets anders dan een opvanghuis. Je kunt er gewoon

wonen, of je het nu wel of niet goed hebt thuis. Het is wat anders dan een woonvorm, of een traumacentrum of zo. Het moet maar net klikken met de mensen. Traumacentrum heb ik niet nodig op zich. Ik heb wel eens in een woonvorm gewoond. Dat was wel te harden trouwens. Op sommige momenten denk ik gewoon: dat was daar, en dan gaan ze de hele dag de oude koeien uit de sloot halen en dan heb je toch de punten bereikt. Ik denk toch dat de psychiatrie geflipt is dan je denkt. Praatverhaal. Bepaald detail zat bij mij in mijn leven niet en wel bij de rest gewoon', benadrukt hij. 'En daar moest ik gewoon hulp voor hebben. Sommige dingen begrijp ik wel en bij andere dingen komt het leger aan te pas. En anders veroorzaak ik het zelf. Ik ben niet gekker dan jij. Het was vroeger beter dan nu, maar dat komt gewoon omdat ze stelselmatig regeltjes aan het verzinnen zijn. Ik weet niet, het is niet van hun of zo.' Jeffrey komt uit Harderwijk en is 33. 'Ik woonde gewoon thuis. Ik heb altijd op mezelf gewoond in verschillende steden. Op een gegeven moment bij mijn broertje in huis. Dat ging ook wel goed. Maar ik ben er toch maar weg gegaan. Dat was in Biddinghuizen.' Volgens Jeffrey hoeft je niet dakloos te zijn om in de Herberg te komen. 'Tuurlijk niet. Mag je toch zelf weten. Een woonvorm is er misschien wel van afgeleid, maar het is niet hetzelfde. Ik heb ook nog zes weken bij het Leger des Heils gewoond. Dat is echt een opvang. De Herberg is een uniek iets. Precies andersom in de realiteit van wat normaal is.' Jeffrey wil niet in De Herberg blijven. 'Ik ga in een eigen woonruimte wonen. Ik weet nog

niet wat ik dan ga doen, misschien wel koekjes bakken of zo. Kijk, maar dat zij afhankelijk zijn van ons, dat kan ik nog wel begrijpen. Voor het verdere begrijp ik er gewoon geen flikker van. Een auto rijdt ook op benzine, toch?' Jeffrey zat ooit op de vrije school. 'En toen heb ik vwo gedaan. En mavo. Van alles wat. Er ging met mij niets mis, maar er ging iets mis op de aarde. Lastig. Kijk, als je je een beetje normaal gedraagt en geen paranoïde iets ervan maakt, dan gaat het wel. Ik hoor geen stemmetjes, maar ik ben wel helderziend. Ik ken de psychiatrie redelijk goed, ik ben wel een dokterskind. Ik word nooit kwaad, maar wel boos. Vernietigingsdrang als ze dwangobjecten gebruiken die ze laten ontstaan en zo. Ze kunnen wel zeggen van: ja dat hebben we niet gedaan, maar toch. Pas in situaties leer je de dingen goed doen. Soms gaat je vader je helpen, of een engel misschien.' Voelt Jeffrey zich thuis in de Herberg? 'Ehm. Moet je dat achterstevoren nog een keer vragen dan? Zo'n rare vraag gewoon. De Herberg heeft een unieke status. Normaal zit er een waard bij in. Zo'n verhalending. Dat is mooi. Ik ben wel een verhalenverteller. Misschien is dat wel beter dan dit.'

Ondertussen zijn de cakejes klaar. Ze smaken heerlijk. Nog voordat ze afgekoeld zijn, zijn ze allemaal op. De keuken wordt spik en span opgeruimd. Edwin had het druk en is ondertussen alweer vertrokken. Erwin wil liever niet op de foto. Jeffrey wel, samen met de studentes. De stage van Alletta, Lian en Carlien zit er weer op voor deze week.

COLUMN JOOP VAN OMMEN,
GRONDLEGGER VAN DE HERBERG

Onafhankelijk
versus
afhankelijk

■ Onlangs werd in Zwolle de nieuwe Wmo-adviesraad geïnstalleerd. Deze raad bestaat uit vertegenwoordigers van onder andere ouderen, gehandicapten, mantelzorgers en mensen met psychische problemen, en adviseert de gemeente bij de in- en uitvoering van de Wmo. Omdat er niemand namens de daklozen was, vroeg voorzitter Peter Lutz me bij deze gebeurtenis aanwezig te zijn. Hij verzocht me meteen te overwegen om structureel namens de daklozen in deze raad plaats te nemen. Tot mijn grote verbazing hoorde ik een tijdje later echter dat mijn deelname aan de Wmo-adviesraad volgens het College van Burgemeester en Wethouders niet gewenst was. Ik zou als directeur van de WRZV-hallen niet onafhankelijk zijn, vanwege de gemeentelijke subsidie die we jaarlijks ontvangen. Nou breekt mijn klomp! Tien jaar geleden ontvingen de WRZV-hallen ook subsidie van de gemeente, maar toen werd ik van harte uitgenodigd om als voorzitter in de klankbordgroep van dagopvang voor dak- en thuislozen Bonjour te gaan zitten. Toen zaten ze met de handen in het haar, want de buurtbewoners en de gemeente stonden lijnrecht tegenover elkaar en ze kwamen er niet uit. Toen kraaide er geen haar naar wel of geen subsidie en wel of geen onafhankelijkheid. Toen hadden ze me nodig om de boel te redden. Maar nu kunnen ze me schijnbaar weer eens missen als kiespijn, en hebben ze voor de zoveelste keer een stok gevonden om deze hond te kunnen slaan.

Ik vraag me trouwens af wie voor dit verbod verantwoordelijk is. Ik heb er drie wethouders naar gevraagd en die weten nergens van. Het is jammer, want ik heb veel vertrouwen in dit college en zoiets hoor je me niet vaak zeggen. Bij de 1 mei-viering sprak Tweede Kamerlid voor de Partij van de Arbeid Jetta Klijnsma haar oprechte waardering nog uit over Zwolle en het college. Ze had het over de bezuinigingsacties van Rutte, en ze hoopte dat de gemeenten hun mouwen zouden opstropen om de boel goed op te vangen. Daarbij had ze alle vertrouwen in Zwolle. Ze vond dat we het getroffen hadden met zo'n goede VVD-burgemeester, met wie ze in de gemeente Den Haag, toen hij daar nog gemeenteraadslid en wethouder was, prettig had samengewerkt. Volgens haar is Henk Jan Meijer een man met het hart op de goede plek. Maar ja, je vraagt je af wie hier eigenlijk de baas is. Ik snap best wel dat het college het ook moeilijk heeft, want die moet weer achter degene aan die dit geflikt heeft. Een of andere pipo heeft waarschijnlijk gedacht: dat wordt lastig als we die Van Ommen in die Wmo-adviesraad krijgen. Jammer dat niemand er voor uit komt dat ie dat heeft gezegd. Hij beschadigt er z'n medespelers mee. Misschien was het een ambtenaar. Die gaan om half vijf allemaal met de trein vanuit Zwolle naar huis, er woont volgens mij bijna niemand in de stad zelf. Als je ze vraagt waar de Grote Markt is, dan weten ze het niet, zo geïnteresseerd zijn ze. Maar goed. Ik vraag wel iemand anders om namens de daklozen in de Wmo-adviesraad plaats te nemen. En ondertussen hoop ik dat niemand anders van de leden van deze raad op enigerlei wijze subsidie heeft ontvangen van de gemeente. Voor een project of vereniging waarin ze werkzaam zijn, of voor een traplift bijvoorbeeld. Pas maar op, voor je het weet lig je er uit.

Gelukkig wordt deze krant zonder enige vorm van subsidie uitgegeven. Dankzij de absolute onafhankelijkheid kunnen we publiceren wat we willen. Ook deze column.

COLUMN VINCENT WOLTING
STRAFRECHTADVOCAAT

Minimumstraffen

■ Wie een strafbaar feit pleegt, kan van tevoren weten wat hem in het ergste geval te wachten staat. Het Wetboek van Strafrecht bepaalt namelijk voor elk delict de *maximumstraf* die voor dat delict kan worden opgelegd. De rechter moet zich aan dit maximum houden. Zo zal voor een 'gewone' diefstal maximaal vier jaar gevangenisstraf kunnen worden opgelegd. Is er sprake van een inbraak, dan stijgt de maximumstraf naar zes jaar. Wordt de diefstal vergezeld van geweld dan stijgt het strafmaximum nog weer verder: de rechter kan dan een gevangenisstraf van negen jaar opleggen.

In de meeste gevallen legt de rechter een veel lagere straf op dan de maximumstraf uit het Wetboek. Voor een woninginbraak wordt door rechters in Nederland in een standaardgeval niet het maximum van zes jaar, maar een gevangenisstraf van tien weken opgelegd.

Het Wetboek bepaalt niet dat de rechter bij het opleggen van de straf aan een minimum is gebonden. Het Nederlandse recht kent geen *minimumstraffen*. Mochten de persoonlijke omstandigheden van een verdachte daartoe aanleiding geven, dan kan de rechter naar eigen inzicht voor een inbraak ook bijvoorbeeld twee weken gevangenisstraf opleggen. Het staat de rechter dus vrij om de op te leggen straf te bepalen, zolang hij zich maar aan de maximumstraf uit het Wetboek houdt.

Rechters blijven bij het bepalen van de straf in de meeste gevallen dus ver onder die maximumstraf. Misschien dat daarom met enige regelmaat in de media en in Den Haag wordt gesteld dat er in Nederland (te) mild gestraft wordt. Tot **écht** concrete plannen om minimumstraffen in te voeren heeft dit eerder nooit geleid. Daarin lijkt nu (helaas) verandering te komen.

In het gedoogakkoord van het kabinet Rutte wordt de invoering van minimumstraffen aangekondigd. Wanneer een persoon in de toekomst bij herhaling wordt veroordeeld voor ernstige misdrijven (moord, doodslag, etc.) zal er een aanzienlijke minimumstraf opgelegd moeten gaan worden. Daar zit het volgende idee achter. Als iemand weet dat hij een minimumstraf opgelegd zal krijgen als hij opnieuw in de fout gaat, zal hij afgeschrikt worden om opnieuw strafbare feiten te plegen.

Ik heb moeite met de invoering van minimumstraffen. Ik vermoed dat als de minimumstraf eenmaal zijn intrede heeft gedaan bij de ernstigste misdrijven, het een kwestie van tijd is voor de minimumstraf ook voor minder zware vormen van criminaliteit wordt ingevoerd. En dan ontstaat wellicht de situatie dat de rechter verplicht wordt om bij een tweede of derde winkeldiefstal een buitengewoon zware straf op te leggen. En dat is onwenselijk. De rechter moet zeker bij lichtere vormen van criminaliteit altijd de mogelijkheid hebben om iemand nog een tweede of een derde kans te bieden als de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Maar ik heb vooral moeite met de achterliggende gedachte van de invoering van minimumstraffen, namelijk de afschrikwekkende werking die van de minimumstraf uit zou moeten gaan. Dat is toch veel te simpel gedacht! De meeste verdachten die ik bij sta, hebben van tevoren helemaal niet op een berekenende manier nagedacht over het wel of niet plegen van een delict. Men weet dat men gepakt kan worden, maar daar houdt het vaak wel mee op. Het zou de meesten er naar mijn stellige indruk niet van weerhouden hebben een feit te plegen als men zou hebben geweten dat er een minimumstraf gold.

Het strafrecht moet niet gefixeerd zijn op afschrikking en vergelding. Het strafrecht moet er vooral toe blijven dienen dat als iemand een misstap begaat, hij uiteindelijk weer als volwaardig lid deel kan nemen aan de samenleving. Dan helpt het niet om rechters te verplichten zwaarder te straffen. Dan helpt het om rechters de mogelijkheid te laten om met alle omstandigheden van het geval rekening te houden. En dan helpt het om mensen te begeleiden bij het voorkomen van herhaling, zowel in detentie als daarna!

‘Survival of the fittest’ in New York

NEW YORK (VS) – Door de economische recessie neemt het aantal daklozen in New York steeds verder toe. Juan De La Cruz en zijn vrijwilligers voorzien hen namens Coalition for the Homeless dagelijks van voedsel en kleding. Elke dag weer zien zij de keerzijde van het harde, prestatiegerichte leven in de stad, waar arm en rijk vlak naast elkaar leven.

TEKST EN FOTO'S: JELTE POSTHUMUS

Dakloze op de stoep van 7th Avenue, in hartje Manhattan

Het zal de meeste toeristen en altijd gehaaste New Yorkers ontgaan, het kantoor van daklozen-organisatie Coalition for the Homeless. Op enkele honderden meters afstand van de grote, stoffige bouwput van Ground Zero, op het zuidelijke puntje van Manhattan, geeft slechts een klein logo naast de deur aan dat hier, in de schaduw van de blinkende kantoorkolossen, de daklozen van New York terecht kunnen voor allerlei vormen van hulp. Juan De La Cruz, directeur van het voedselprogramma van de organisatie, benadrukt dat de vrijwilligers in het onmetelijk grote New York de daklozen vooral zelf op moeten zoeken. ‘Elke avond rijden we met drie busjes vol voedsel en kleding langs meer dan dertig plekken in de stad, om de duizenden daklozen te kunnen bereiken die geen gebruik maken van opvang.’ De meeste van hen bevinden zich weliswaar in ‘downtown’ Manhattan in plaats van verderop gelegen gebieden zoals Harlem en Brooklyn, maar ‘midtown’, zoals het gebied van Manhattan waar zij zich vooral ophouden heet, ligt toch nog veertig drukke straten verwijderd van het kantoor van Coalition for the Homeless.

‘Het gemeenschapsgevoel dat na de aanslagen op de Twin Towers ontstond, gaat aan de meeste daklozen in de stad toch echt voorbij’, vertelt De la Cruz, verwijzend naar het drukke bezoekerscentrum van Ground Zero aan het einde van de straat. En slechts een paar straten verderop vormt de beurs van Wall Street een treffend symbool van de financiële crisis die de zwakkeren in New York ook geen goed heeft gedaan. Coalition for the Homeless, voor veertig procent afhankelijk van overheidsgeld, heeft te maken met flinke bezuinigen, al zorgen particuliere

geldschieters ervoor dat het uitdelen van voedsel en kleding nog steeds door kan gaan.

De verschillen tussen rijk en arm zijn groot in de Verenigde Staten, ook in New York. De huur van een appartement in Manhattan bedraagt al snel tussen de twee en drieduizend dollar en de rijken der aarde hebben hier een penthouse met uitzicht over Central Park. Maar onder andere daar, onder het beschermende gebladerte, bevinden zich duizenden daklozen. Hun aantal is sinds de depressie van de jaren dertig niet zo groot is geweest als nu. Volgens cijfers van Coalition for the Homeless verbleven in 2010 ruim 113 duizend verschillende personen in opvanghuizen, waaronder ruim vijftienduizend kinderen. Hoeveel daklozen geen gebruik maken van dergelijke voorzieningen, is onbekend. De La Cruz: ‘We komen elke avond onder andere op de hoek van Park Avenue en de zestigste straat, een van de rijkste plaatsen ter wereld. Dat vormt een bizar contrast, maar daklozen zoeken bewust gebieden op waar wat te halen valt. In arme wijken hebben ze helemaal niets te zoeken, terwijl hier mensen nog af en toe geld of een sandwich geven.’

De New Yorkse politie stuurt volgens De La Cruz de daklozen echter regelmatig weg, vooral wanneer zij zich te veel tussen de overal aanwezige toeristen zouden mengen. Maar waar ze dan heen moeten, dat blijft de vraag. ‘Zolang ze maar uit het zicht van de toeristen zijn; maar daarmee los je het probleem natuurlijk niet op’, zegt De La Cruz. Sterker nog; volgens hem bagatelliseert de overheid het probleem door bewust behoudende schattingen van het aantal daklozen te publiceren. En van de kant van de media krijgt het onderwerp slechts sporadisch aandacht. ‘Wanneer het hard vriest, of wanneer het in augustus bloedheet is, dan willen ze opeens een keer met ons mee. Maar het thema dakloosheid is blijkbaar alleen relevant in combinatie met andere onderwerpen.’

Juan De La Cruz bij de inloophalier van Coalition for the Homeless

De scherpe scheidslijnen die de Amerikaanse samenleving doorklieven zijn veelal etnisch van aard. Niet alleen bevinden zich in de gevangenissen bijvoorbeeld onevenredig veel Afro-Amerikanen en Hispanics (met wortels in Latijns-Amerikaanse landen), ook op straat is de ongelijkheid zichtbaar. Volgens De La Cruz bestaat bijna vijftig procent van de daklozen in New York uit Afro-Amerikaanse mannen en is twintig procent Hispanic.

‘De armoede wordt hier vaak van generatie op generatie doorgegeven’, vertelt hij. ‘En in dit land geldt nu eenmaal de “survival of the fittest”-regel. Als je dan al een, twee jaar niet meer gewerkt hebt, is er weinig hoop. Er zijn geen echte vangnetten en de overheid investeert, zeker in deze krappe economische tijden, veel te weinig in scholing van werklozen.’ Veel Amerikanen zijn niet of slecht verzekerd, waardoor het zomaar kan gebeuren dat je binnen enkele weken na het verliezen van je baan al op straat terechtkomt. Ook hebben veel daklozen medische en psychische aandoeningen en is drugsgebruik een hardnekkig probleem.

Van een totaal gebrek aan compassie en gemeenschapszin is echter gelukkig geen sprake, benadrukt De La Cruz, die zelf negen jaar geleden bij de organisatie begon als case manager voor de behandeling van HIV-patiënten.

Hij kan een beroep doen op een trouwe groep van ongeveer honderdtwintig vrijwilligers, van directeurs van grote bedrijven tot studenten en ex-daklozen die iets terug willen doen voor de organisatie. Een aantal werkt al meer dan tien jaar voor Coalition of the Homeless.

‘Het mooie van onze organisatie is dat je als vrijwilliger ziet dat je iets concreets voor een ander kan betekenen. We kijken de daklozen in de ogen, we maken een praatje met ze; zo proberen we zo goed mogelijk voor ze te zorgen.’

COLUMN GERARD DE GOEDE
BESTUURSLID STICHTING SPORHALLEN WRZV

Vrolijker (deel 1)

■ “Mijn columns moeten vrolijker” ... dat hou ik mezelf steeds voor, want als ik ze teruglees lijkt het alsof ik een oude zuurpruim ben. Iemand die verzuurd is en geen vertrouwen (meer) heeft in de mensheid. Tijdens het schrijven van mijn vorige column zat ik nota ben op een inspirerende plek vlak aan de zee, in de duinen en toch kwam er een uiterst somber stukje uit. Ik zat warempel in een prachtig huisje in Schoorl. Nee, nee... die duinbranden zijn pas later uitgebroken!

Ben ik zo’n zuurpruim? Zo ja, dan wordt het tijd voor een ernstig gesprek met de psycholoog. En zo niet, hoe komt het dan dat er telkens een somber, kritisch en negatief stukje uit de pen komt

(ik maak die stukjes natuurlijk gewoon op de pc,

maar “uit de pen” leest veel lekkerder)? Een zoektocht is het gevolg. Wat gebeurt er met mij als ik een stukje ga schrijven voor De Herbergkrant? Soms ben ik gewoon boos over wat er allemaal gebeurt, zoals het stukje wat ik schreef over de financiën van de WRZV Sporthal. Dan moet ik even wat frustratie van me af schrijven. Probeer er ook wel wat luchtigs in te stoppen, maar dat lukt dan niet zo goed. Waarschijnlijk omdat het me echt raakt en ik niet zo goed tegen onrechtvaardigheid kan. En het van je af schrijven lucht ook op. Het schrijven heeft dus een therapeutische waarde voor mij. Goed zo één goed argument om deze stukjes te blijven schrijven op deze manier. Een ander goed argument is ook om zaken aan de kaak te stellen. Lezers wijzen op het onrecht in de wereld en hoe we bezig zijn onze wereld naar een eind te helpen. Dat eind is volgens de Inca’s nog maar twintig stukjes schrijven van ons vandaan, in december 2012. Dus heb ik nog even tijd om wat leuke stukjes te

schrijven! Verder word ik natuurlijk aangestoken door het nieuws van de dag. Dat nieuws is ook bijna altijd negatief en dat werkt natuurlijk door in mijn columns. Zo nu en dan staan de kranten vol over een leuke gebeurtenis. Laatst was er in Engeland een bruiloft en daar werd op televisie uitgebreid verslag van gedaan. Zelf heb ik daar niet zoveel mee, maar twee miljard mensen hadden die dag niets anders te doen dan op televisie te kijken naar twee mensen die elkaar het ‘ja’ woord gaven en elkaar publiek een zoen (zelfs twee zoenen) gaven! En of ze wel een mooie jurk aan had. Mij houden dan heel andere dingen bezig. Bijvoorbeeld het aantal televisiekijkers die dag! Ik vind het heel knap dat iemand al die kijkers heeft geteld en het heel fijn dat het er precies twee miljard waren. Was het er één minder dan had ik met een probleem gezeten. Eén meer is niet zo erg, want twee miljard en één is zo opgeschreven, maar met één minder had ik één miljard negenhonderd negenennegentig miljoen negenhonderd negenennegentig duizend negenhonderd negenennegentig moeten opschrijven! En wees nou eerlijk, dat lijkt nergens op.

Toen dat weer voorbij was, was het weer wachten op het volgende “leuke” nieuws. Even dacht ik dat het weer raak was, want ik zag vanuit mijn ooghoek op televisie juichende en feestende mensen en dacht: “weer feest?”. Toen ik er even voor ging zitten hoorde ik dat het een reactie was op het feit dat Bin Laden was doodgeschoten. Dat is dan weer nieuws van een hele andere orde dan zo’n huwelijk in Engeland. Op zich is het feit dat iemand wordt doodgeschoten voor mij geen feest, maar ik begrijp heel goed dat in dit geval velen een gevoel van rechtvaardigheid ervaren bij dit bericht. Er waren misschien ook andere manieren geweest om hem te straffen voor zijn verschrikkelijke daden, maar daarover ga ik (gelukkig) niet. Daarover zijn de meningen verdeeld. Wat volgens mij wel waar is, is dat “geweld juist geweld uitlokt”. Zie... gebeurt het weer, ben ik weer op de serieuze toer.

Het wordt voor mij dus nog een hele opgave om de stukjes vrolijker te maken. Om bijvoorbeeld te schrijven over het mooie weer. Want zeg nou zelf, dat is het laatste weken toch geweest! Ik heb dit stukje “Vrolijker (deel 1)” genoemd en dat betekent dat er een vervolg komt... een deel 2! Dat geeft me nu in ieder geval weer wat tijd om na te denken over leukere onderwerpen of vervelende onderwerpen, maar dan lekker cynisch geschreven, zodat het weer leuk wordt. Wens me maar succes, want het wordt een hele opgave.

Wordt vervolgd...

COLUMN WICHERT AAN HET ROT

Gezeik

■ Op een mooie zondagmorgen loop ik met mijn hond over de dijk. Er is weinig wind en het zonnetje geeft ons beiden een goed gevoel. Mijn hond -Japie- die mij elke morgen uitlaat, heeft plotsklaps iets in de gaten en duikt meteen een bosje in. Blijkbaar heeft hij iets gevonden. Hij maakt mij er op attent door stevig te blaffen en te kwispelen, en dat tegelijk, iets wat mij nog nooit gelukt is. Ineens komt hij met een tas in zijn bek aanhollen en gooit die voor mijn voeten met een snuit alsof hij wil zeggen: kun je dat zelf niet zien, klungel. Ik pak de tas en loop naar de plek waar Japie waarempel alweer een tas heeft gevonden. De buit is vijf exemplaren van diverse groottes. Wat doe je op zo’n moment? Politie bellen. Maar ach, helaas heb ik geen mobieltje bij me. Tassen meenemen naar huis en dan de politie bellen?

Zo gezegd, zo gedaan. Plotseling -hoe toevallig het ook moge klinken- komt er een stoere motoragent aan. Hij ziet dat ik die tassen uit de struik haalde. Voordat ik iets kan zeggen heeft de bink al om versterking gevraagd. Hij heeft mij immers op heterdaad betrapt. Binnen tien minuten zit ik met Japie achter in een politieauto, nog net niet geboeid. Japie wordt onrustig. Hij beurt achter in de auto zijn poot omhoog, laat duidelijk een fraai staaltje van zijn mannelijkheid zien en doet een hele grote plas. Op de plaats van bestemming aangekomen wordt er eindelijk naar mij geluisterd, dat schijnt normaal te wezen bij een verhoor. Ik probeer uit te leggen wat Japie en mij is overkomen en dat ik de politie wou bellen maar geen telefoon had. Een liefvallige politieagente van ruim 100 kilo wijst mij er even op dat mijn vingerafdrukken op alle tasjes gevonden zijn.

Na ruim twee uur verhoor moet ik zo nodig dat ik het uitroep of ik toch A.U.B. mag plassen. Op hetzelfde moment springt Japie bij mij op bed en zegt mijn vrouw: Wichert, ik weet dat je een grote zeikerd bent maar dit is de eerste keer na 42 jaar huwelijk dat je aan mij vraagt of je mag plassen.

Wat kunnen dromen toch raar aflopen en dit was nog niet eens een natte droom.

Altijd goed verzorgd

Wij zorgen goed voor u én uw gasten.

Of het nu gaat om een groot bedrijfsfeest of een intieme party: wij verzorgen de catering en de hele entourage er omheen tot in de puntjes. Sfeervol en heerlijk. Het enige dat u hoeft te doen is genieten! Kijk op www.conradcatering.nl voor meer informatie.

ConradCatering
Compleet

Waterlelie 19 • 8043 NZ Zwolle • Tel 038 - 45 38 014 / 06 539 20 669
www.conradcatering.nl • info@conradcatering.nl

Werken met daklozen:

Een vak apart

Dak- en thuislozen opvangen is een vak apart. Dat weten ze bij daklozenopvang De Herberg in Zwolle als geen ander.

De meest uiteenlopende mensen zoeken er onderdak.

Van psychiatrisch patiënten via uitgeprocedeerde asielzoekers tot verslaafden en mensen met een dubbele diagnose.

De medewerkers hebben een groot inschattingsvermogen, zijn flexibel en vinden echt niets gek. Frederike Westendorp is er teamcoördinator.

■ Frederike werkt sinds 2007 bij De Herberg, toen bivakkeerden de daklozen nog achter de Zwolse WRZV-hallen in containers. 'Er werd prima hulp geboden, maar de bedoeling was om het beter te stroomlijnen en te documenteren', vertelt Frederike. 'Er waren geen dossiers dus het was niet duidelijk wat voor hulp er werd en was geboden, de financiering was slecht want er waren geen indicaties.' Ze kijkt met gemengde gevoelens terug op de situatie van toen. 'Ik kwam er in de winter, het was koud en het tochtte er. Het was eigenlijk niet veilig

voor de medewerkers. We zaten in een portierskeet met een balietje en een tafeltje van een vierkante meter. Daar kon je net met z'n drieën zitten. Daar werden de gesprekken gevoerd, koffie gedronken, medicijnen gedeeld, daar gebeurde alles. Maar er was ook een soort 'samen-gevoel'. Al die containers met zo'n veertig, vijftig bewoners rondom een pleintje, het was net een camping. En toen het lente werd en de kastanjeboom uitliep en we het naastgelegen kerkhof gingen schoffelen, werd dat gevoel nog sterker. We deden heel veel samen, het was een heel eigen iets. Ik weet nog dat er een kwaliteitsman de boel kwam bekijken voor een certificering en die was heel mild. Hij vond het fantastisch dat we in die omstandigheden intakes deden, begeleidingsplannen opstelden, afspraken maakten.'

Daklozen zijn niet de makkelijkste mensen. 'Je moet een goed inschattingsvermogen hebben', legt Frederike uit. 'Het heeft niks met stoerheid of kracht te maken, je moet weten wat je grens is, wie explosief is en wie niet. Soms gaan mensen door het lint. Er was eens een keer een meneer uit Amsterdam, die wilde blijven. Ik legde hem uit dat we mensen van buiten de regio wel plek boden voor twee of drie nachten, maar dat ze dan weer terug moesten naar waar ze vandaan kwamen. Zo is dat geregeld in Nederland. Hij keek me aan en toen zei hij: "ik denk dat je dan nou de politie maar moet gaan bellen." Hij liep naar buiten en ik zei tegen mijn collega: "dat lijkt me niet fout, bel de politie maar." Ik sloot het hek aan de voorkant en ik zag door het raam dat hij stoeptegels loswrikte en naar voorbijgangers begon te gooien. Gelukkig werd niemand geraakt. Kijk, je hebt te maken met mensen die niets te verliezen hebben, en die zijn tot heel veel gek in staat.' Frederike heeft best begrip voor boosheid. 'Je hebt verschillende soorten. Als mensen boos zijn op de hele wereld en al het onrecht, dan mogen best

even lekker stoom aflazen en schreeuwen, om daarna gewoon te gaan overleggen hoe we verder gaan. Wij zijn daar trouwens ook voor opgeleid. We zijn allemaal niet snel bang, maar we zijn ook niet overdreven stoer of zo hoor.'

'Het unieke van De Herberg is, los van het feit dat iedereen er welkom is en dat er altijd plek is, dat we eigenlijk nergens gek van opkijken', zegt Frederike. 'We hebben allemaal zoiets van: "kom binnen en vertel je verhaal". Laatst hadden we iemand uit de Randstad. Die mocht hier officieel dus niet verblijven, maar hij was overal geweest en kon nergens terecht. De crisisopvang had een wachtlijst van negen maanden. Hij had een duidelijk verhaal, hij kon aantonen dat hij binnen een week een baan had en dat hij contacten had binnen Zwolle. Dus toen hebben we hem acht dagen de tijd gegeven. Hij was helemaal blij verrast. Hij zei: "ik mail je, ik krijg vrijwel direct een mailtje terug, en binnen vijf uur sta ik hier aan de balie! Wat bijzonder!" Dat is inderdaad het verschil met heel veel opvanginstellingen. Daar moeten eerst een aantal zaken dichtgetimmerd zijn, daar willen ze garanties en zo. Bij De Herberg kunnen we heel snel wat regelen.'

De nieuwe Herberg is een grote stap vooruit, wat Frederike betreft, maar ze heeft nog wel wensen. 'Wat we graag zouden willen is dat we mensen beter kunnen voorbereiden op meer zelfstandigheid. We zouden vaardigheden met hen willen oefenen, zoals boodschappen en het huishouden doen en koken. Het verblijf in De Herberg is al een belemmerende factor om bepaalde vaardigheden in stand te houden. Je moet zorgen dat de mensen doorstromen en niet hospitaliseren, en daar hoort dit bij. En wat ik ook zou willen is dat de doorstroom naar passende plekken veel sneller zou gaan. Daar zou de Centrale Toegang voor moeten zijn, maar dat

komt nog niet goed van de grond. Iedere instelling heeft z'n eigen beleid en z'n eigen insteek. De wet- en regelgeving maakt het er ook niet makkelijker op. Het is heel ingewikkeld om iets voor elkaar te krijgen, vooral als iemand weinig wil.'

Soms verdwijnen Herbergbewoners met de noorderzon, soms houden bewoners contact. Iedere cliënt is weer anders dan de ander', legt Frederike uit. 'Bij de een zijn we al heel blij als die eindelijk z'n uitkering weet te behouden door elke maand netjes z'n briefje in te vullen. Een ander kan na een tijdje weer op zichzelf gaan wonen. Maar als het enigszins mogelijk is blijven we de cliënt wel even in de gaten houden. Zo hadden we eens iemand overgedragen aan het gewone wijkteam van de RIBW, maar die bleek elke keer als de woonbegeleider op het vooraf afgesproken tijdstip langs kwam, niet thuis. Toen ik vroeg hoe dat zat, vertelde hij me dat hij het liefst had dat mensen spontaan langs kwamen, omdat hij helemaal zenuwachtig werd van afspraken en dan weg ging.' De Herbergmedewerkers hebben heel wat ervaring met de meest uiteenlopende mensen. 'Ik zeg niet dat wat wij doen alleen maar De Herberg kan doen, maar we hebben in de afgelopen jaren heel wat specifieke deskundigheid opgebouwd.'

'Het gaat om de kleine dingetjes', vindt Frederike. 'Sommige hulpverleners kijken alleen naar de grotere successen: het aantal mensen dat weer zelfstandig woont. Maar dat is zo verschrikkelijk moeilijk in Nederland, met alle papieren rompslomp en alle gedoe er omheen, dat redden heel veel Herbergbewoners helemaal niet. En daar gaat het mij ook helemaal niet om. Als mensen een klein beetje dichterbij hun eigen wensen kunnen komen, als ze iets beter kunnen zijn wie ze zijn, dan is dat wat mij betreft fantastisch. Daar doe ik het voor.'

De wortels en de toekomst

Elk jaar staat een aantal mensen op 1 mei, de Dag van de Arbeid, letterlijk en figuurlijk stil bij de graven van de ‘rooie dominee’ Gerard Horreüs de Haas en SDAP-medeoprichter Helmig Jan van der Vegt op de unieke Zwolse algemene begraafplaats Kranenburg. Dit jaar was het gezelschap groter dan anders: op dezelfde dag werd het 65-jarig bestaan van de PvdA gevierd in Zwolle, de plaats waar de oorspronkelijke SDAP werd opgericht.

GERARDUS HORREÜS DE HAAS (1879-1943)

Wie was eigenlijk dominee Horreüs de Haas en waarom wordt de 1 mei viering al sinds jaar en dag bij zijn graf gehouden? Gerardus Horreüs de Haas wilde niets weten van wondergeloof en geloofde evenmin in de verzoeningsdood van Christus: Jezus was voor hem een lichtend spoor, een heel bijzonder mens die gradueel van mensen verschilde. Hij was een echte sociaal-democraat, meldde Ton de Vos in zijn proefschrift “Voorwaarts en niet vergeten. Leven en denken van Gerardus Horreüs de Haas”. Van revolutie en communisme moest hij niets hebben. Het socialisme was voor hem geen wereldbeschouwing maar een maatschappijleer. Hij was solidair met de minderbedeelden. Begin 1900 was die solidariteit uitzonderlijk. Socialisme of sociale bevlogenheid kwam nauwelijks in het woordenboek van de kerk voor, ze stonden bijna recht tegenover elkaar. Horreüs de Haas was baanbrekend in zijn tijd. Hij zag in het socialisme een internationale beweging die de humaniteit hoog in het vaandel had staan, die ernaar streefde geweld en onderdrukking uit te bannen. Hij ging uit van de broederschap van alle volkeren. In 1933 woonde Horreüs de Haas een bijeenkomst bij waarin NSB’er Anton Mussert sprak. Hij zocht de discussie, die Mussert echter niet wilde aangaan. Mussert stelde: als je er niet aan gelooft, zal je er spoedig aan moeten geloven. Horreüs de Haas verliet de zaal en zette een paar dagen later zijn bezwaren tegen Mussert in dezelfde zaal uiteen. In de oorlog stond Horreüs de Haas wenend op het station in Zwolle om de bagage van de Joden te pakken. Hij wilde steun verlenen, hij wilde mee naar Westerbork. Zijn vrij plotselinge dood kwam voor de Zwollenaren

als een schok: christenen en niet-christenen voelden wat een gat deze vrijzinnige maar zo innig gelovende man achterliet. (Bronnen: protestant.nl, stentor.nl, ‘Voorwaarts en niet vergeten. Leven en denken van Gerardus Horreüs de Haas (1879-1943)’ van A. de Vos)

‘Mijn grootvader was een sober, keihard werkend man’, vertelt kleinzoon Hans Horreüs de Haas. ‘Hij was heel effectief in zijn preken en als voorbeeld. Hij hield niet van klagen, of de hand ophouden als het niet nodig was, maar was altijd mild en had een onvoorstelbaar begrip voor de mensen. Je kon beter iemand vergeefs helpen dan helemaal niet, vond hij altijd.’ Hij denkt lang na over de vraag of zijn grootvader zich thuis zou hebben gevoeld in de huidige Partij van de Arbeid. ‘Ik denk dat de ouderwetse, meest linkse mensen binnen de huidige Partij van de Arbeid hem nog wel zouden hebben aangesproken.’ ‘De vroegere PSP’, vult Ineke Jansen aan, die samen met hem het archief van “de rooie dominee” heeft geordend. ‘Hij vond in 1938 al dat de Nederlandse regering wat ruimhartiger moest zijn in het toelaten van vreemdelingen. Hij vond ook dat je je beter kon laten beetnemen door bijvoorbeeld charlatans aan de deur die het niet nodig hadden, dan dat je iemand die het wel nodig had wegstuurde.’

HELMIG JAN VAN DER VEGT (1864-1944)

Tweede Kamerlid voor de PvdA Jetta Klijnsma benadrukte bij het graf van Helmig Jan van der Vegt het belang van de herinnering. ‘We staan hier met onze voeten op onze wortels en met het hoofd naar de toekomst’, sprak ze. ‘Het is prachtig dat jullie in

Zwolle ieder jaar opnieuw hier komen om de mensen te eren die ons zijn voorgegaan in de strijd. Als die niet waren opgestaan, was Nederland een stuk asociaal en dan waren de verschillen tussen arm en rijk nog groter dan nu. Die zijn overigens nog niet om over naar huis te schrijven, dus we drammen gewoon door.’ Ze staat stil bij het leven van Helmig Jan van der Vegt. ‘Van der Vegt kwam op jeugdige leeftijd in aanraking met het socialisme Domela Nieuwenhuis. Hij richtte in Zwolle een afdeling van de Sociaal-Democratische Bond op. Met zijn plaatsgenoot Louis Cohen was hij redacteur van de Volksvriend. Beiden maakten zich los van de SDB van Domela Nieuwenhuis en beiden behoorden tot de oprichters, de twaalf apostelen, van de SDAP in 1894 in Zwolle. Van de Vegt was degene, die de oprichtingsvergadering had georganiseerd. Hij bleef ook na de oprichting actief voor de SDAP. Omdat hij onderwijzer was, mocht hij geen politieke functies vervullen. Pas na zijn pensionering in 1929 kwam hij beschikbaar voor het vervullen van politieke functies, maar toen vond het partijkader hem te oud. Op persoonlijke titel werd hij gekozen in de gemeenteraad van Zwolle en in de provinciale staten van Overijssel. Het leidde tot zijn roeyement als partijlid. In 1934 werd de strijdbijl begraven en keerde hij terug in de gelederen van de SDAP, die hij tot 1939 zou vertegenwoordigen als raadslid en als Statenlid. Vandaag vieren we dat de Partij van de Arbeid 65 jaar bestaat. Overal in Nederland zijn mensen begraven die vanuit onze beweging hun steen hebben bijgedragen. Zoals Drees die samen met Suurhoff de AOW bedacht en invoerde om daarna het hele sociale vangnet in Nederland vorm te geven. Wij moeten dat vaandel verder dragen, we hebben ervoor te zorgen dat geen enkel mens in Nederland buiten de samenleving wordt geplaatst, omdat ze toevallig moslim zijn, of oud, of homoseksueel, of een beperking hebben, of omdat ze vrouw zijn. Wij, sociaal-democraten, willen voor alle mensen in Nederland het leven begaanbaar houden. Dat is waarvoor wij op aard zijn, waarvoor wij opgericht zijn. Ik dank nogmaals uit de grond van mijn hart, Van der Vegt.

Op de zonovergoten begraafplaats Kranenburg naar het graf van Horreüs de Haas

1 mei toespraak 2011, uitgesproken bij het graf van Horreus de Haas door wethouder Nelleke Vedelaar (Informatie in deze toespraak over Horreus de Haas is mede gebaseerd op het proefschrift *Voorwaarts en niet vergeten* van Ds. De Vos (2008).

Lieve mensen,

Elk jaar herdenken we hier het leven, de daden en het gedachtegoed van Horreus de Haas. Een kleurrijke en vrijzinnige dominee. Een zeer gelovig mens. En volgens mij een humanist in hart en ziel. (...) Horreus de Haas was een intens gelovig mens. Hij liet zich leiden door menselijkheid en broederschap, niet door dogma's of het geloof in wonderen. In Jezus zag hij een mens, weliswaar verschillend van ons allen, maar een man, die geen enkel onderscheid maakte op basis van afkomst, sekse, geloofsovertuiging. Een man die zijn leven gaf voor menselijkheid, zorgzaamheid en vrede. In het socialisme zag hij een internationale beweging die de humaniteit hoog in het vaandel had staan, die een scherp oog had voor onderdrukking en geweld en die uitging van een internationale gedachte: broederschap: elementen die hij terug vond in de bijbel.

En hoe inspireert me dat? En of! Zou ik willen zeggen. Maar hoe vertaal ik dat naar de vraagstukken van nu? Er wordt overal fors bezuinigd in het land, ook in deze stad. En het debat richt zich op tegenstellingen: tussen mensen, tussen culturen, tussen overtuigingen. Het maakt dat politieke kleuren scherp zichtbaar worden. Dat de verschillen zichtbaar worden. En het maakt dat we daardoor meer tegenover elkaar komen te staan. Het debat gaat gepaard met opmerkingen over het faillissement van de verzorgingstaat, een diskwalificatie van de maakbare samenleving. Job Cohen wordt afgeschilderd als zoetsappige theedrinker en we discussiëren over rituele slachting: soms veel meer vanuit de gedachte "hoe behouden we onze achterban en onze stemmen" dan vanuit principiële uitgangspunten. We, wij allemaal, zoeken houvast door mensen te plaatsen in vastomlijnde kaders. Ben je links, rechts, sociaal, liberaal, van de generatie uit de jaren 70, 80 of 90, ben je gelovig, atheïst... en van daaruit verklaren we standpunten, invalshoeken, beweegredenen.

Het zet je aan het nadenken over je eigen profiel, je normen en waarden en je stelt jezelf de vraag waar hou ik mij aan vast?

Ik ben een kind van mijn eigen generatie, pragmatischer dan scherp in de leer. Ik ben een socialist met liberale trekjes, ik geloof in de democratie en ik verlang soms naar revolutie. Ik ben geen atheïst en geen groot gelovig mens. Wat ik misschien deel met Horreus de Haas is dat ik me moeilijk in een vastomlijnd kader laat plaatsen. Horreus de Haas zag het socialisme niet als levensovertuiging maar als maatschappijleer. Wat ik met hem deel: is een enorme liefde voor mensen. Wat ik met hem deel is het geloof in humaniteit en broederschap en het geloof in een rechtvaardig en fatsoenlijk bestaan.

Horreus de Haas stond huilend op het perron toen Joden werden afgevoerd naar Westerbork. Hij wilde mee. En ik huil met hem mee als we jonge mensen, na jarenlang in Nederland te hebben gewoond, terugsturen naar gebieden waar ze geen enkele aansluiting meer mee hebben. Zijn geloof in broederschap geeft me richting in de keuzes waarvoor we staan. Ik geloof in een samenleving waarin we voor elkaar zorgen. Niet omdat de overheid het nalaat, of ons daartoe beweegt. Omdat ik geloof in mensen als sociale wezens. En we elkaar bij zullen moeten sturen op de afslag van het egoïsme en de zelfgenoegzaamheid.

Ik geloof in het realisme van Horreüs de Haas. We zullen moeten roeien met de riemen die we hebben. Maar altijd met de menselijkheid als uitgangspunt. En dat... delen we met vele anderen: Liberaal, Socialist, Christen. Waar Liberalen vaak wijzen naar mensen die doelbewust en zonder enig initiatief gebruik maken van onze sociale zekerheid, wijzen wij op mensen die zó graag willen maar de kans niet krijgen. Laten we echte vijanden bestrijden: zoals ook Horreüs de Haas deed. Maar laten we ogenschijnlijke tegenstanders vinden op de weg van gelijke kansen, gedeelde belangen en broederschap. Dank u wel.

Wethouder Nelleke Vedelaar houdt een bezielende toespraak

Oud-catechisatie leerling van dominee Horreüs de Haas haalt herinneringen op met kleinzoon Hans Horreüs de Haas en mede-archivaris Ineke Jansen

Herberg-grondlegger Joop van Ommen wil zijn zes kleinkinderen het belang van traditie, gedenken en de 1-mei-viering bijbrengen.

Het graf van dominee Gerardus Horreüs de Haas

Tweede Kamerlid Jetta Klijnsma plaatst bloemen bij het graf van Helmig Jan van der Vegt

RIBW GROEP OVERIJSSSEL

De RIBW Groep Overijssel is een bestuursstichting die de RIBW Twente en de RIBW IJssel-Vecht aanstuurt en faciliteert. Op die manier willen we zorg dragen voor een samenhangend begeleidingsaanbod in Overijssel op het gebied van wonen, werken en welzijn voor mensen met psychische problemen.

Het is voor mensen met een psychische problemen vaak moeilijk om sociale contacten en relaties op te bouwen en om werk te vinden of te behouden. Soms hebben ze te maken met stigmatisering. In onze visie hebben deze mensen recht op ondersteuning om als gelijkwaardig burger in de samenleving mee te kunnen doen. Wij willen de cliënt helpen de regie op zijn leven weer in handen te

krijgen en zo inhoud en richting te geven. Dat doen we door hem te ondersteunen en faciliteren, zodat hij zijn autonomie kan versterken, zijn eigen keuzes kan maken en meer kansen kan creëren op een betere kwaliteit van leven.

De werkmaatschappijen RIBW IJssel-Vecht en RIBW Twente beschikken over woningen, activiteitencentra, werkstations, ontmoetingshuizen en kantoren in Steenwijk, Kampen, Zwolle, Raalte, Lemelerveld, Ommen, Hardenberg, Deventer, Enschede, Oldenzaal, Hengelo, Borne, Almelo, Haaksbergen, Losser en Nijverdal. Daarnaast wordt in de hele regio begeleiding geboden aan zelfstandig wonende cliënten. Kijk voor meer informatie op: www.ribwgroepoverijssel.nl

Verwijspraktijk Iselmond helpt RIBW-clënten over tandartsangst heen

Je mond weer open durven doen!

■ Normaal in de maatschappij functioneren heeft met zelfvertrouwen te maken. Zelfvertrouwen heeft te maken met je mond open durven doen. En je mond open durven doen is een stuk makkelijker als je een goed gebit hebt. Dat bedacht Begeleidster Wonen Trudi Spoor van de RIBW. Maar hoe die angst voor de tandarts, waar veel RIBW-clënten toch wel mee kampen, te overwinnen? De Zwolse verwijspraktijk Iselmond, enig in zijn soort in Nederland, bood de oplossing.

Het briljante idee ontstond een jaar geleden, toen Trudi voor haar SPW-opleiding een opdracht moest uitwerken. ‘Ik besloot een tandartsprojectje op te zetten’, vertelt ze. ‘We willen dat onze cliënten zo normaal mogelijk in de maatschappij functioneren en daarvoor moet je zelfvertrouwen hebben. Maar wat moet je nu als je zo’n slecht gebit hebt dat je niet durft te praten, laat staan te lachen? Ik dacht: laten we daar eens beginnen. Bij het gebit.’ Trudi ging op jacht naar een tandarts met feeling voor de doelgroep. ‘Eerst ben ik naar mijn eigen tandarts gegaan. Maar die bleek er niet in gespecialiseerd. Hij verwees me naar Iselmond. En dat was dè plek. Hier weten ze precies hoe ze om moeten gaan met mensen die al in geen jaren bij de tandarts zijn geweest en die een fikse drempelvrees hebben.’

VERWIJSPRAKTIJK

‘De eerste stap is het belangrijkste van alles’, zegt Officemanager Silvia Meijer van Iselmond. ‘Daar heb je heel wat zelfoverwinning voor nodig. En daarna is het een kwestie van het zelfvertrouwen opbouwen en de angst langzaam overwinnen, elk consult een stapje verder. Totdat je zo zelfverzekerd bent dat je letterlijk je mond weer open durft te doen. Het is prachtig om het verschil te zien tussen hoe mensen hier de eerste keer binnen komen, en de laatste keer de deur weer uit gaan. Compleet verschillende personen.’ Verwijspraktijk Iselmond startte begin 2010 met de doelgroep dak- en thuislozen, verslavingszorg en andere mensen die specifieke begeleiding nodig hebben. ‘Een begeleider kan de cliënt verwijzen, RIBW, Tactus, GGD, Leger des Heils’, vertelt Silvia. ‘De zorgverzekeraars vergoeden in principe de kosten voor mensen met een basisverzekering.’ Iselmond is uniek. ‘Mensen kunnen ook terecht bij de Jellinek kliniek in Amsterdam, maar verder is er niet veel keuze voor deze doelgroep.’

DANKBAAR WERK

Iselmond benadert de cliënten op een geheel eigen manier. ‘Wat wij doen is dat we de mensen niet in hokjes plaatsen’, legt Silvia uit. ‘Ieder mens is uniek, en als je daar van uit gaat heb je de eerste stap al gedaan. Niks is raar, onze tandarts, mondhygiëniste en tandartsassistente zijn wel wat gewend en ze weten precies hoe ze met de cliënten om moeten gaan. Eerst wordt er gepraat. Dan wordt er gekeken wat er moet gebeuren. En vervolgens worden nieuwe afspraken gemaakt. Soms duurt het een paar weken voordat er daadwerkelijk iets aan het gebit gebeurt. De cliënt moet er echt aan toe zijn.’ De behandeling is vaak lastig en complex. ‘Er moet vaak heel wat gebeuren en geduld is een schone zaak. Deze

Trudi Spoor, Ian Engebak en Silvia Meijer

mensen hebben sneller de neiging om niet op te komen dagen, waardoor de tandarts een uur niks te doen heeft en de wachtlijst helaas langer wordt. Er is per cliënt meestal veel meer tijd nodig dan bij reguliere tandartscliënten. Maar het is ongelooflijk dankbaar werk. Je ziet mensen letterlijk groeien. Ze durven weer de straat op te gaan, sociale contacten aan te gaan, een baan te zoeken.’

OPGELUCHT

Ian Engebak is een van de RIBW-clënten die de stap naar Iselmond onder begeleiding van Trudi durfde te maken. ‘Heel vroeger was ik wel eens bij de tandarts geweest, maar de laatste jaren nooit meer’, vertelt hij. ‘Ik kreeg last van mijn verstandskiezen, dus ik moest eigenlijk wel wat. Eerst vond ik het wel eng, maar ik ben gegaan en het viel best mee! Ze letten heel goed op, als je je hand opsteekt omdat het pijn doet of zo, stoppen ze meteen. Het tandsteen is verwijderd en er zijn drie gaatjes gevuld. Ik was helemaal opgelucht dat het zo goed was gegaan. Na de eerste keer gaat het eigenlijk gewoon vanzelf. Nu moet ik mijn gebit goed onderhouden, dat is heel belangrijk. Ze hebben uitgelegd hoe ik dat moet doen. Ik ga nog een elektrische tandenborstel kopen.’ Behalve Ian hebben inmiddels ook een aantal andere RIBW-clënten hun tandartsangst overwonnen. ‘Twee mensen zijn over een paar weken uitbehandeld’, vertelt Trudi. ‘Een ander is onlangs wezen kijken. Dat was al een enorme overwinning. We gaan het net zolang proberen totdat hij uiteindelijk behandeld durft te worden.’ Haar project werkt. ‘De mensen vertellen me dat ze er veel meer zelfvertrouwen door hebben gekregen. Ze durven nieuwe stappen te zetten en contacten aan te gaan. Dat is heel mooi om te zien.’

DRUK

Iselmond heeft het druk, erg druk. ‘Het aantal cliënten groeit nog steeds’, vertelt Silvia. ‘De aanmeldingen stromen binnen. Sterker nog, we hebben nu een wachtlijst. Het is de bedoeling dat we gaan uitbreiden in de toekomst. Met menskracht en behandelkamers. We willen ervoor zorgen dat ook in deze hoek van de samenleving iedereen de kans krijgt om de mond weer open te durven doen. Letterlijk en figuurlijk.’

Uitsluitend privatiseren van gevangeniswezen geen oplossing voor problemen

Bajes middenin samenleving

DOOR EELKE BLOKKER

In het regeerakkoord staat het als volgt: 'Het kabinet zal privatisering voorbereiden van voor het gevangeniswezen relevante taken met het oog op versobering en kosten-effectiviteit'. Premier Rutte en zijn kabinet veronderstellen dat een private gevangenis goedkoper is dan een publieke gevangenis. Er zijn onderzoeken die ons vertellen dat de exploitatie van gevangenissen 17% goedkoper wordt door privatisering. Er zijn ook onderzoeken die een verdubbeling laten zien van het aantal gevangenissen na privatisering. Vakbonden lopen te hoop tegen privatisering omdat de arbeidsomstandigheden van het personeel zouden verslechteren. Maar diezelfde vakbonden lopen ook te hoop tegen de huidige gevangenissen, omdat bezuinigingen leiden tot agressie tegen personeel.

VÉÉL PUBLIEKER

■ Privatisering of geen privatisering. We weten gewoon niet wat beter is. Wel weten we dat het gevangeniswezen pas echt goedkoper is als er minder burgers in dat gebouw terecht komen.

Door het terugdringen van het aantal recidiverende criminelen. Detentie moet dus effectiever zijn als het gaat om de resocialisatie van gevangenen. Nu nog frequenteert 70% van de gedetineerden de bak. Om dat te bereiken moeten gevangenissen niet privaat worden, maar juist nog véél publieker. Het gaat om de maatschappelijke positionering van het gevangeniswezen, niet om de rechtsvorm. Al jarenlang moderniseert en bezuinigt het publieke gevangeniswezen zich rot.

Die bezuinigingen worden vooral gerealiseerd op de werkvloer, ten koste van bewaarders, en door het versoberen van het regime voor de gedetineerden. Daardoor zitten gedetineerden dagenlang opgehokt in hun cel, zonder wat om handen te hebben. Bewaarders beleven weinig plezier meer aan hun werk. Onder meer omdat ze worden bespuugd en bedreigd door gedetineerden die in hun ledigheid ongerichte woede ontwikkelen en die afreageren op het gevangenispersoneel.

KOSTENPLAATJE

Ondanks de bezuinigingen kost een gedetineerde de samenleving nog altijd ongeveer € 200 per dag. Ter vergelijking: voor een 'goed verzorgde' bejaarde hebben we in dit land € 90 per dag over. Het ultimatum remedium om de kosten van het gevangeniswezen te beperken zou privatisering zijn.

Een optimistische econometrist kan de dagprijs van een gedetineerde hooguit terugbrengen naar € 166 per dag (-17%). Het is echter twijfelachtig of privatisering er daadwerkelijk toe leidt dat het gevangeniswezen goedkoper wordt. Ieder aanbod genereert immers zijn eigen vraag en lobby.

Zo ook het aanbod van private gevangenisexploitanten, blijkt overzees. Sinds de privatisering van het gevangeniswezen in de VS is het aantal cellen in twee decennia bijna verdubbeld. 100% groei; daar ga je met je 17% bezuiniging op de dagprijs.

De maatschappelijke voedingsbodem is in Nederland aanwezig om een onstuimige groei van het aantal cellen te kunnen veroorzaken. Gevangenissen zijn er immers om gevuld te worden; enkelbandjes zijn geen straf.

VOORKOMEN, SIGNALEREN EN SNEL INGRIJPEN

De echte bezuiniging in het gevangeniswezen zit hem niet in het privatiseren van de exploitatie van het gebouw. Wel in het terugdringen van het aantal boeven dat in herhaling treedt; het verhogen van de effectiviteit van de resocialiserende functie van detentie. Ondanks alle inspanningen samen met gemeenten is het recidivecijfer in 2008 nog steeds 70%. Dat was zelfs 75%. Een slimme bezuiniger mikt op het terugdringen van dat getal.

Dat lukt ons nu niet omdat we niet in staat zijn om gedetineerden structureel succesvol terug te leiden in de samenleving, nadat we ze een periode buiten de samenleving hebben geplaatst. Een bezuinigingsstrategie die zich toespitst op het voorkomen van herhaling zet in op het vernietigen van de mentaliteit dat gevangenen zich tijdelijk buiten de samenleving bevinden.

Er is maar één samenleving, en dat is de onze. Zo'n strategie heeft veel overeenkomsten met de herbezuiniging in de gezondheidszorg en sociale zekerheid. Voorkomen, signaleren en snel ingrijpen zijn het panacee om de verzorgingsstaat betaalbaar te houden. Dat gebeurt community based: dichtbij burgers, in kleinschalige eenheden en hechte professionele en informele netwerken ontsluiten we ons aanbod.

VERBONDEN BLIJVEN MET DE SAMENLEVING

Wat nou als we dat inzicht loslaten op het publieke gevangeniswezen? Dan zien we geen private gevangenis, maar juist een publieke. Nog veel publieker dan we gewend zijn. We zien kleinschalige gevangenissen die middenin de lokale samenleving staan, in plaats van grote gedetineerdenfabrieken die zichzelf buiten de samenleving plaatsen op industrieterreinen. In een optimaal publiek gevangeniswezen is het niet genoeg om, zoals nu, aan gemeenten mede te delen dat gedetineerde X de samenleving over een maand weer zal betreden. Gedetineerde X in die publieke gevangenis blijft tijdens zijn detentie verbonden met die samenleving. Publieke gevangenissen hebben verbindingen met woningcorporaties, werkgevers, sociale diensten, sociale professionals, familie en vrienden van gedetineerden. Vergelding en resocialisatie gaan hand in hand.

GEEN UITZONDERINGSPOSITIE

Pas als het gevangeniswezen zichzelf beschouwt als onderdeel van de samenleving en zich niet in een uitzonderingspositie buiten de maatschappij manoeuvreert, pas als de overheid in staat is het gevangeniswezen een plek te geven in de lokale samenleving en in informele en professionele lokale netwerken, dan kunnen we een goedkoper stelsel organiseren. Ex-gedetineerden worden beter voorbereid op een herstart van hun bestaan in de samenleving waarvan ze tijdens hun detentie nog steeds onderdeel uitmaakten, alleen dan in de bak.

Eelke Blokker is senior adviseur bij BMC Advies en houdt zich onder andere bezig met het ontwerp van concepten en interventies ter bestrijding van maatschappelijke uitval.

Er is dagbesteding bij De Herberg...

▲ Kunstwerk gemaakt door Erwin

■ Sinds half oktober onder leiding en begeleiding van Alet is er een gezamenlijke ruimte in De Herberg ingericht met het doel mensen daar iets te kunnen laten doen waar ze zelf lol bij hebben. Zo wordt er regelmatig een sjaal gefabriceerd of zijn er verscheidene kunstenaars van De Herberg zelf bezig hun tekeningen en dergelijke te ontwikkelen. Al is dit alleen maar op de ochtend van maandag tot en met donderdag, de inloop is vrij voor iedereen die zich cliënt bevindt van de Herberg en tijd en zin weet te maken. Het loopt dus vaak redelijk vol.

De hoop van Alet is dat er in de toekomst meer dingen ondernomen zullen kunnen worden. Bijvoorbeeld hoopt ze een expositie te kunnen houden van de kunst die er gemaakt wordt, iets waar ikzelf erg graag aan zou willen meewerken aangezien ik mijn handen tot verslijtens toe gebruik voor het tekenen. Geld speelt hierin ook altijd een rol, dus bij deze ontglipt mij tactisch het verzoek aan de lezer: "Heeft U ruimte, tijd, of andere middelen? Helpt U ons alstublieft hierbij?"

Een ander idee dat Alet nog hoopt te bereiken is om op het dakterras van De Herberg nog eens een soort relax-atmos te creëren door er allerlei planten en bloemen neer te zetten zodat mensen daar goed tot rust zouden kunnen komen. Het zou tof zijn dat als iemand hier met helemaal niks binnenkomt toch zijn persoonlijke draai weet te vinden, persoonlijk heb ik ondervonden dat het echt zoveel verschil uitmaakt. Je moet goed in je vel zitten voor een goede reïntegratie met de maatschappij. En dat is iets wat Alet laagdrempelig en binnen huiselijke sfeer wil houden, niet in de wachtkamer van de sociale dienst.

We hopen U nog meer dingen te kunnen vertellen in de volgende uitgave van de Herbergkrant, misschien in het vervolg zelfs met wat leuke creaties in beeld en woord. Tot dan...

DOOR JAN MARK BOEKESTEIN

Cristien (50) is transgenderist en kwam ongeveer tien jaar geleden in de Herberg terecht. In de Herbergkrant blikt ze terug op haar veelbewogen leven tot nu toe.

CRISTIEN'S MEMOIRES

De kinderkamer

■ Vier jaar geleden, in 2007, bedacht ik dat ik een kinderkamer wilde inrichten. Iedereen dacht dat ik zwanger was. Ik woog 143 kilo en ik had een behoorlijke buik. Omdat ze er allemaal naar vroegen, bedacht ik dat ik het dan ook maar was. Zwanger. Ik heb toen een complete kinderkamer ingericht met een kinderbbox, een wieg, ik had rompertjes, sokjes, luiers, speelgoed, een zwangerschapspakket van de apotheek, allemaal spullen die een baby nodig heeft. Het was bij mij in de unit in de Herberg, destijds nog achter de WRZV-hallen. Ik had een kamer met acht boekenplanken en een grote kast waarin ik alles kwijt kon. Alles was lichtblauw, want ik ging uit van een zoon. En iedereen gaf me cadeautjes. De wieg had ik bij de kringloop gekocht, de box had ik van de glazenwasser gekregen. Het heeft ongeveer tot 2008 geduurd en toen kwam eruit dat ik niet zwanger was. Ik hou veel van kinderen en ik wilde best graag moeder worden. Dat wil ik nu nog wel. Maar dat gaat natuurlijk niet. Ik zal nooit kinderen kunnen krijgen.

Ik moest op dieet voor de grote operatie om vrouw te worden. Al tien jaar slik ik vrouwelijke hormonen. Je merkt daar veel van, je krijgt bijvoorbeeld stemmingswisselingen, net als een vrouw. Maar daar wen je aan, daar leer je mee omgaan. Alles gaat eigenlijk wel zoals ik verwachtte, alleen die laatste stap, de grote operatie, dat is nog een hele klus. In augustus moet ik naar de gynaecoloog en in september moet ik naar de plastische chirurg. Hij gaat kijken of ik 110 kilo weeg, dan kan ik geopereerd worden. Ik weeg nu nog 123 kilo, dus ik

moet nog dertien kilo afvallen. Na de operatie volgt nog de hele procedure van wennen. Naar de wc gaan bijvoorbeeld, dat gaat dan heel anders. Je moet je helemaal aanpassen, ook wat kleding betreft. Daar ben ik al heel hard mee bezig, de laatste jaren. Ik heb nooit getwijfeld, ik ga al tijden recht op mijn doel af: die operatie. Ik hou altijd hoop dat het helemaal goed komt. Die kinderkamer was ook iets van hoop. Ik ben er trouwens nooit verdrietig van geweest toen het stopte. Het ging gewoon zoals het ging.

De Herbergkrantverkoop en hoe het werkt

■ **Maandelijks worden momenteel zo'n 14.000 Herbergkranten verkocht. De oplage is afhankelijk van het seizoen. In december is er altijd meer aandacht voor daklozen en mensen aan de rafelrand van de samenleving: toen werden er meer dan 20.000 verkocht. Mensen die Herbergkranten willen verkopen, kunnen een Herbergkrantpas aanvragen. 'Wij maken geen onderscheid', zegt Herbergkrant-distributeur Arie Steenbergen. 'Een ieder die hier een pas wil halen, zal zich moeten legitimeren, met paspoort, identiteitskaart of rijbewijs. Daarnaast zijn ze verplicht om twee pasfoto's in te leveren en een bewijs dat ze woonachtig zijn dan wel een postadres hebben hier in Nederland. Dat zijn gewoon de drie hoofdpunten die echt verplicht zijn.' Iedereen in Nederland heeft op z'n minst een postadres, anders kun je bijvoorbeeld geen uitkering krijgen.**

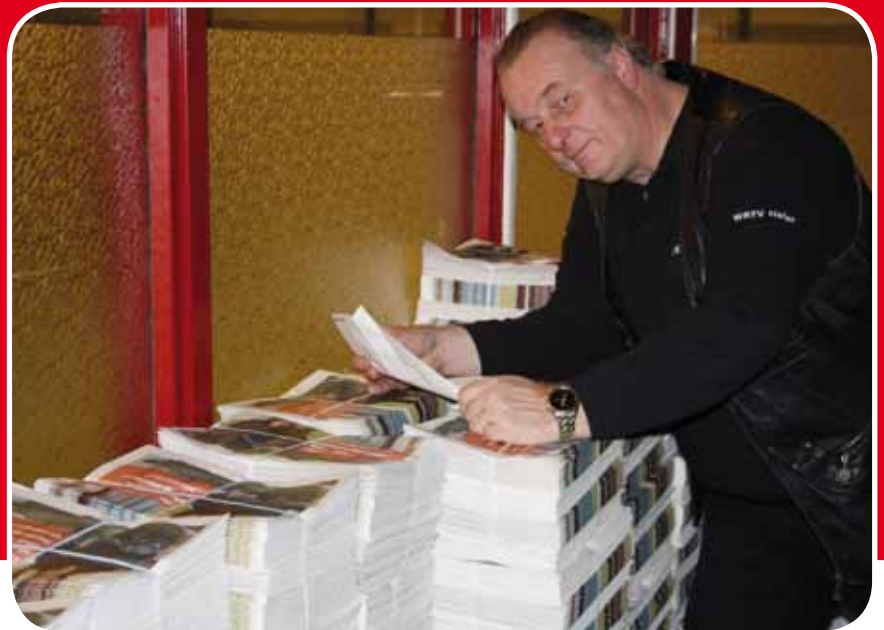
'We hebben momenteel een kleine honderd actieve Herbergkrantverkopers. Chinezen, Kroaten, Roemenen, Nederlanders, Duitsers, Bulgaren, noem maar op. Dat zijn de mensen met een nieuwe pas, de oude is vanaf 1 april niet meer geldig. De passen zijn een jaar geldig, de nieuwe is absoluut niet fraudegevoelig. Ik heb een foefje waardoor ik meteen kan zien of het een valse is. Maar dat ga ik hier natuurlijk niet uitleggen. Op de nieuwe Herbergkrantpas staan naam, nummer, verkooplocatie en pasfoto.' Voor de Herbergkrantverkopers gelden een aantal regels. 'Die regels hebben we in drie talen opgesteld. Er mag niet gebedeld worden, de pas moet zichtbaar gedragen worden, men mag niet meer dan € 1,50 voor een Herbergkrant vragen en dergelijke. Zo kunnen we, als iemand een klacht heeft, gerichte actie ondernemen, mits de klager het pasnummer vermeldt.' Maar er komen weinig klachten binnen. 'En het zijn nooit klachten die niet oplosbaar zijn. We hebben een keer hier in Zwolle een ruzie moeten sussen over een locatie, en we hebben eenmaal iemand tijdelijk geschorst wegens grof taalgebruik. Verder bellen er mensen met vragen. Mensen die willen helpen en meer willen doen dan alleen een krantje kopen, of juist mensen die discrimineren, of mensen die het verkeerd begrepen hebben en denken dat je bijvoorbeeld een vergunning nodig hebt voor de verkoop van straatkranten. Die leggen we gewoon uit hoe het werkt. Verder hebben we niet veel last.' Het is leuk werk volgens Arie. 'Je leert nog eens een andere taal kennen!'

HOE ZIT HET NU EIGENLIJK MET BULGAREN EN ROEMENEN IN NEDERLAND?

Een aantal Herbergkrantverkopers is afkomstig uit Bulgarije en Roemenië. In 2001 is de visumplicht voor inwoners van Bulgarije opgeheven. Zonder visumplicht kunnen de Bulgaren sindsdien vrijelijk de EU in- en uitreizen voor een periode van maximaal drie maanden. Op 1 januari 2007 zijn Bulgarije en Roemenië toegetreden tot de Europese Unie. De EU-lidstaten spraken bij de toetreding van Roemenië en Bulgarije in 2007 af dat zij een overgangsregeling mochten treffen voor het vrije verkeer van werknemers. Die regeling houdt in dat Bulgaren en Roemenen overal in de EU vrij mogen reizen en zelfstandig mogen werken, maar om in dienst te komen hebben ze in veel EU-landen nog een werkvergunning nodig.

GEEN VRIJ VERKEER

Roemenië en Bulgarije zijn de enige landen binnen de EU waarvoor het vrij verkeer van werknemers niet geldt. Een werkgever moet een tewerkstellingsvergunning (twv) aanvragen als hij een Roemeen of Bulgaar tijdelijk in dienst wil nemen. Het verlenen van een vergunning is ingewikkeld en omslachtig, omdat het aan een aantal strikte voorwaarden is gebonden. Zo moet een werkgever eerst op zoek naar personeel dat zonder werkvergunning kan werken, is hij gehouden aan de in de sector geldende arbeidsvoorwaarden en moet hij zorgen voor passende huisvesting. Minister Kamp zei onlangs dat de grens nog jaren gesloten blijft voor werkzoekende Bulgaren en Roemenen. Vrij verkeer van werknemers is pas op z'n vroegst in 2014 aan de orde.

FLINK MINDER WERKVERGUNNINGEN VOOR MIGRANTEN

In Nederland kregen in de eerste helft van 2010 1.883 Roemenen een werkvergunning. Dat bleek uit cijfers van UWV WERKbedrijf. Van januari tot en met juni 2009 waren dat er nog 2.412. Onder Bulgaren nam het aantal vergunningen in dezelfde periode af van 624 tot 553. Het zullen er nog minder worden, want Kamp wil het beleid flink aanscherpen. Nederlanders met een uitkering moeten eerst aan het werk, vindt hij. Daarom worden de regels voor werkgevers aangescherpt vanaf 1 juli. Kamp kan zich niet voorstellen dat bijvoorbeeld tuinders onder de Nederlanders geen geschikte mensen kunnen vinden. Die tuinders zeggen echter acuut in de problemen te komen omdat ze onvoldoende werknemers hebben. Een kort geding van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) is door de rechtbank niet ontvankelijk verklaard, maar Kamp wil samen met de tuinders tot een oplossing komen.

EN VERDER: VERKOOP STRAATKRANTEN IS LEGAAL EN KAN ZONDER VERGUNNING

Voor wie het zich afvraagt: de verkoop van straatkranten en dus ook de Herbergkrant is volkomen legaal. Het valt onder de vrijheid van drukpers en is dus geen manier van venten of collecteren. Op grond van artikel 7 van de Grondwet kan het verkopen niet verboden worden aan een vergunning. Wel moeten de verkopers in het bezit zijn van een identiteitsbewijs van de overkoepelende organisatie, waarmee ze kunnen aantonen dat ze officiële straatkrantverkopers zijn. Als de verkoop plaatsvindt op het grondgebied van bijvoorbeeld een supermarkt, dan kan de eigenaar de verkoper verzoeken weg te gaan.

de Herbergkrant

Regels voor verkopers - **Reguli pentru vânzători** - Правила за Продавача
(Nederlands, Roemeens, Bulgaars)

Regels voor het aanvragen van een Verkoperspas:

Reguli pentru obținerea unui HERBERGKRANT- licență:

Правила за кандидатстване за HERBERGKRANT-карти:

- Verkoperspassen worden alleen gemaakt op werkdagen tussen 09.00 uur en 16.00 uur. HERBERGKRANT-licență se acordă numai în zilele lucrătoare între 09.00 oră și 16.00 oră. HERBERGKRANT-карти са дадени само през делничните дни между 09.00 и 16.00 часа.
- Voor het aanvragen van de verkoperspas zijn 2 pasfoto's nodig. Pentru HERBERGKRANT- licență două fotografii pașaport. За да поискате от HERBERGKRANT-карти двете си паспорт снимки.
- Voor het aanvragen van verkoperspas dient men zich te legitimeren met een geldig paspoort of Europees ID bewijs. Cine vrea un HERBERGKRANT- licență trebuie să se identifice cu un pașaport valabil sau dovada de identitate Europeană. Кой иска HERBERGKRANT-карти трябва да се легитимира с валиден паспорт или Европейски документ за самоличност.

Regels voor de in- en verkoop van Herbergkranten:

Reguli pentru cumpărare și vânzare de ziare:

Правилата за внос и продажба на вестници:

- Kranten worden ingekocht voor 50 cent en kunnen niet worden geruild voor nieuwe editie. Pretul de achiziție este de 50 centi fiecare. Ele nu pot fi schimbate pentru noua ediție. Покупната цена е 50 цента всяка. Те не могат да се разменят за новото издание.
- Verkopers mogen de krant niet voor meer dan € 1,50 aanbieden. Vanzatorii nu poate fi ziar pentru mai mult de 1,50 € oferta. Продавачите не могат да бъдат на вестника за повече от € 1.50 оферта.
- Bedelen en ruzie maken is niet toegestaan. Cerșetorie și argumentând și lupta nu este permisă. Просията и борбата не е позволено.
- Verkopers dienen zich te legitimeren indien hierom wordt verzocht. Vanzatorii trebuie să producă de identificare, dacă se solicită acest lucru. Продавачите трябва да представят идентификация ако това бъде поискано.
- De verkoperspas moet altijd zichtbaar gedragen worden en getoond op verzoek. HERBERGKRANT-licență întotdeauna vizibilă să efectueze și să afișeze, la cerere. HERBERGKRANT-карти вижда винаги носи и се показват при поискване.
- De krant mag alleen op de verkoperspas aangegeven locatie verkocht worden. Ziarul poate fi comercializat numai pe HERBERGKRANT-licență specificat locația. Вестникът само до съответния HERBERGKRANT-карти място се продава.
- Verkopers moeten hun pas inleveren als ze langer dan 3 weken buiten Nederland verblijven. Cine mai mult de trei săptămâni în afara Țărilor de Jos, randamentul HERBERGKRANT-licență. Кой повече от три седмици извън Нидерландия, HERBERGKRANT-карти връщане.

Bij overtreding van één of meerdere regels heeft de directie van de Herbergkrant het recht om de pas in te nemen.

În încălcarea de unul sau mai multe regulamente, HERBERGKRANT-licență intors. В нарушение на едно или повече от правилата, на HERBERGKRANT-карти върнати.

COLUMN INGRID WESTRIK

Invalidenparkeerkaart

■ Met een invalidenkaart kun je het nodige meemaken. Ik reed toen nog in een auto en had al zo'n kaart. Het winkelcentrum in Zwolle-Zuid is nu verbouwd. Destijds was er op de parkeerplaatsen achter bijvoorbeeld de magazijnen van de schoenmaker en de Primera één invalidenparkeerplaats. Mijn buurman van ons vorige adres zei eens: 'Ik zet de auto er ook wel eens neer, maar wel kort om een pakje shag te halen of zo'. Ik zei: 'Roberto... ik ben niet helderziend en kan niet weten hoe snel jij weer terug bent, dus doe dat niet!' Ik was dat gedoe zat met mensen zonder een kaart daar. Op een dag stond er weer iemand zonder kaart. Jij aso?... Ik ook! Ik zette de auto dwars achter de zijne. Het andere verkeer kon er nog langs rijden. Ik kwam terug en naast de auto stond een jonge man met de vingers op het dak van zijn auto te trommelen. 'Dat doe je toch niet, een auto blokkeren?' zei hij. 'Dat doe jij toch niet op een invalidenparkeerplaats gaan staan, waar je niks te zoeken hebt! Als ik dat wil bel ik de politie en krijg je een bekeuring!' Op m'n doolie akkertje pakte ik de boodschappen in en reed weg. Bij diezelfde parkeerplaats stopte eens een busje en ging daar staan. Ik draaide het raam open en vroeg: 'Heeft u een invalidenparkeerkaart?' 'Nee,' zei de man. Ik zei toen: 'Ik wel.' En wat denk je?... Hij zei: 'Fijn voor je,' en liep weg. Nou, nou, nou als dat niet aso is?

Ziekenhuis de Weezenlanden spant helemaal de kroon hier! Op een dag moest ik mijn man naar het transitorium brengen. Voor de slagboom zijn twee invalidenparkeerplaatsen. Er stond een dikke auto over dwars op die twee plaatsen. Er was een delegatie op bezoek van de commissaris van de koningin van de provincie Overijssel. Wat boeit dat? Al zul je de koningin zelf zijn; je hebt er niks te zoeken! Er liep iemand van de bewaking die we daar op wezen. De man draaide zich om en liep weg.

En het volgende is helemaal de limit! Als jij zo'n kaart hebt, dan mag je in heel Zwolle gratis parkeren op een invalidenparkeerplaats. Vroeger op vertoon van die kaart kreeg ik een uitrijdkaartje bij het ziekenhuis. En dan heb je gedonder in de glazen! Weer toonde ik eens die kaart. 'Het parkeerbeleid is veranderd; u moet nu betalen.' Mij zakte de broek af. Het was bij de poliklinieken. Dat is dezelfde locatie als de hoofdingang. Ik zei: 'Bij de hoofdingang is geen slagboom en hoef ik niet te betalen. En hier ineens wel? Bovendien staan er legio mensen zonder kaart op die plaatsen. Doe daar maar eens wat aan!'

'Heeft u een klacht?' vroeg ze. 'Reken maar' zei ik. Onverschillig wierp ze een folder voor mijn neus. Dit is oorlog!, dacht ik. Beste mensen... ik ben niet het type mens dat snel klaagt of zeurt of in de pen klimt. Ik ben wel een mens die niet kan tegen ongerechtigheid of iets dat totaal onlogisch is. En beide was dit. Ik schreef een brief naar het ziekenhuis. Ik kreeg een soort van politiek standaard antwoord terug. Ik besloot het ook met naam en toenaam op de kabelkrant te zetten. Zo link was ik! Het heeft er twee dagen opgestaan. Dat gaf me wat voldoening. Of er iets is veranderd, weet ik niet. Ik rij geen auto meer. Het zal me niet verbazen als alles nog bij het oude is.

't Is mei!

alle bloesemkleur
verstrooit zich
langs de hoogten
en in de laagten
van een heuvelrij
't is mei!

en 't bladergroen
ontplooit zich
in de hoge
en de lage
bomen zij aan zij
't is mei!

of 't windje zacht
vergooit zich
in de hoogte
en de laagte
van een speelse wei
't is mei!

met 't helderblauw
verschoont zich
in de hoogten
en langs laagten
lucht en land als mei
én wij!

Olle

Tot en met eind mei is in de Deventer Bibliotheek op de eerste verdieping een kleine fototentoonstelling te zien van Olle. De twaalf beelden van verschillende formaten zijn voorzien van een poëtische tekst of gedicht.

Alles O.K. bij de WRZV!

De WRZV hallen in Zwolle is een geschikte accommodatie voor beurzen, (sport)evenementen, symposia of markten. Gelegen langs de A28 en met volop parkeerruimte is de WRZV een prima uitvalsbasis voor uiteenlopende bijeenkomsten.

Wij beschikken over 2 ruime zalen en een restaurant.

Alles incl. of excl. catering. Precies op maat zoals u dat wenst!

Kom langs voor vrijblijvende informatie. U bent van harte welkom.

Buitengasthuisstraat 8 • 8041 AB Zwolle

T 038-422 61 29 • E info-wrztv@planet.nl

Gehandicaptenvoetbal scoort!

Trots ontvangt voetballer Gert-Jan Roos van G-Voetbal WRZV De Boog de beker uit handen van voorzitter Gerrit Teunis van de stichting Winners. Gert-Jan's team heeft het promotievoetbaltoernooi gewonnen dat de stichting Winners eind april organiseerde om sponsors voor WRZV De Boog te werven. Iedereen deed mee: de G-voetballers zelf, gemeenteraadsleden, daklozen, bedrijfsleven en BZ'ers (Bekende Zwollenaren). Een succesvolle avond met allemaal 'winners'.

■ De stichting Winners wil de woon- en leefsituatie van kansarme inwoners van Zwolle bevorderen. Winners organiseert projecten en activiteiten op het gebied van muziek, onderwijs, cultuur, kunst en sport. Jaarlijks worden incidentele, start- of project-subsidies verleend. 'We willen de mensen helpen die in deze samenleving wat minder geluk hebben', zegt voorzitter Teunis. 'Ook die minder gelukkige mensen moeten wat ons betreft winners worden; dreamers who don't quit.' Dit jaar zet Winners zich in voor WRZV De Boog, de G-zaalvoetbalvereniging in Zwolle. De promotiebijeenkomst was bedoeld om structurele donateurs te werven voor WRZV De Boog en daarin is stichting Winners geslaagd.

Gert-Jan Roos van WRZV De Boog is blij met de beker. 'We hebben goed gevoetbald', zegt hij trots. 'Ik speel voor en achter. Vanavond heb ik de keeper onderuit gespeeld en een doelpunt gemaakt'. Het was spannend. Twee teams stonden bovenaan met zeven punten; Gert-Jans' team won op het doelpuntensaldo. 'We hebben drie wedstrijden gespeeld, twee gewonnen en één gelijk gespeeld', legt hij uit. Gert-Jan speelt al 22 jaar bij WRZV De Boog. Hij is veertig en sporten is zijn lust en zijn leven. 'Behalve voetbal doe ik ook nog fitness. Fietsen, lopende

band, buikspieren, gewichten. Ik zit wel sportief in elkaar.' Hij heeft genoten van het voetbaltoernooi. 'Het was wel anders. Je speelde niet in je eigen team. Alles was door elkaar, er zaten ook mensen in die niet zo vaak voetbalden. Maar we hadden een goed team, anders waren we geen kampioen geworden!'

Maar liefst drie wethouders lieten zich van hun beste kant zien tijdens de promotieavond. Sportwethouder Gerrit Piek deed fanatiek mee: 'Gehandicaptenvoetbal is belangrijk. We moeten alle moeite doen om mensen met een beperking te laten sporten. We werken samen met scholen om jongeren met een beperking te stimuleren om te gaan sporten. Overal in Zwolle zie je dat sportverenigingen open staan voor mensen met een beperking en dat vind ik een geweldige ontwikkeling. We moeten er met z'n allen voor zorgen dat er verenigingen als

WRZV De Boog blijven die deze mensen kunnen opvangen en laten sporten. Want je merkt dat ze er zo enorm veel plezier in hebben, dat is geweldig om te zien.' Welzijnswethouder Nelleke Vedelaar was te laat om mee te doen, maar toonde zich een fanatiek supporter. 'We moeten ons altijd blijven inzetten voor gehandicapten. Vorig jaar heb ik het EK Badminton in Zwolle geopend. De gehandicapten-sport was toen ook aanwezig en ik mocht in een rolstoel badmintonnen en dansen. Dat was zó moeilijk! Het was op het moment dat mijn vader in een rolstoel revalideerde na een herseninfarct. Ik kon nog meer met hem mee leven. Als je gewoon mobiel bent, realiseer je je niet hoe belangrijk het is dat de stad toegankelijk is voor mensen die minder mobiel zijn, en hoe belangrijk het is dat je aangepast kan sporten. Dat moeten we heel hard steunen.'

Foto's: Harry Plantinga van weblogzwolle.nl

PUNTENSLIJPER

De wals der Weemoed

Dagelijks zit hij, kromgebogen
Onbewogen, op z'n vaste stek
Eenzaam. Toekomst, hoop vervlogen
Nergens thuis en nergens plek

Ooit was hij de koning der walsen
Speelde voor menig groot publiek
Op partijen, feesten, festivals en
Men hield van zijn flamboyante muziek

Maar op een dag keerden zijn kansen
Het lot bepaalde een andere weg
Nooit meer stralen, nooit meer glansen
De accordeonist restte alleen nog pech

Op die dag zag hij zijn voorspoed stranden
Op die dag verloor hij vrouw en kind
Nu speelt hij, met reumatische handen
In zomer en winter, in weer en wind

Hij droomt van vroeger, vergane jaren
Hij hoort het applaus, herleeft het succes
Men ziet hem tranend in de verte staren
Men ziet hem grijpen naar de fles

En ondertussen hoort men hem spelen
Zo intens treurig, zo beknellend fragiel
Klanken die merkwaardig de oren strelen
De Wals der Weemoed raakt tot in de ziel

Hij speelt gekweld, verdwenen de allure
Als wachtend op het laatste slotakkoord
Als hopen dat het niet lang meer zal duren
Tot niemand zich meer aan hem stoort

Puntenslijper

Wilt u ook bijdragen aan de Herbergkrant? Dat kan!

• U kunt adverteren •

Kijk op www.vriendenvandeherberg.nl voor de aanleverspecificaties en mail: info@vriendenvandeherberg.nl of bel met 038-4653244.

U kunt een reactie naar de redactie mailen: info@vriendenvandeherberg.nl o.v.v. uw naam. (Inzendingen kunnen worden ingekort of niet worden geplaatst.)

• Of word donateur! •

Maak 10 euro over op bankrekeningnummer 1100.31.539 ten name van Stichting Vrienden van de Herberg te Zwolle.

Uw bijdrage komt geheel ten goede aan de daklozenpot. In de Herbergkrant wordt u op de hoogte gehouden van de bestedingen van de daklozenpot.

Hartelijk dank!